

בתמצית על משוב התלמידים של תכנית קרב:

משוב התלמידים הממוחשב הוא כלי שפותח לפני כ-11 שנים, כתגובה מקצועית ואחידה לנוהג הקיים בבתי ספר רבים לבצע משובים בגרסת "נייר ועיפרון" מסוגים שונים ומשונים, ובלתי מקצועיים, שלא שיקפו את ערכיה של תכנית קרב. במקביל נערכו סדנאות של יחידת ההערכה עם רכזות בית ספריות בהן הובהר שמשוֹב התלמידים איננו כלי בלעדי להערכת השיעור ולא להערכת המדריך/ה.

המשוב כולל גרסאות לשכבות א-ב, ג-ו, ז-י, וניתן להתרשם מדוגמא [כאן](#)¹.

במסגרת המשוב התלמיד נותן משוב על: השיעור ונושאו, על האינטראקציה עם המדריך, על האינטראקציה עם החברים בשיעור ועל עצמו בשיעור. המשוב פותח תוך קבלת חוות דעת מרכזים, מדריכים, רכזים בית ספריים ועוד, ונערכו עליו בדיקות מקצועיות מקיפות.

מספר נקודות עקרוניות:

1. במערכת החינוך מעריכים ובוחנים את התלמיד רבות. אנו בתכנית קרב שואלים את התלמיד על החווייה שלו, ועל עמדותיו.
2. המשוב הוא כלי לועדת ההיגוי, ואיננו כלי יחיד או בלבדי. הוא מצטרף לשיקולי ביה"ס, לתצפיות הרכז, לעמדת ההורים וצוות ביה"ס. הוא מהווה כלי לדיאלוג. ועדת ההיגוי היא מיסודות פעילות קרב בביה"ס.
3. המשוב איננו תחליף להערכת התכנית או הערכת המדריך. להערכת התכנית ישנו מערך מסודר ומוקפד, הכולל מגוון רחב של כלי הערכה. כל תכנית עוברת הערכה כזאת אחת ל-5 שנים.
4. דוחות חיצוניים שנערכו על תכנית קרב מציינים את משוב התלמידים ככלי חשוב.
5. ההמלצה היא שהדוח יהיה גם כלי לדיון עם המדריך, המכיר את הכתה בצורה הטובה ביותר.
6. הממצאים עוברים לרכזת קרב בית ספרית, לרכז היישובי. כמו כן, למנהל התכנית ישנה אפשרות לקבל דוח מרוכז של הממצאים.
7. מדריך המעוניין לראות את ממצאי המשוב יכול לפנות לרכז היישובי, לרכזת הבית ספרית או למנהל התכנית.
8. למערכת הממוחשבת יתרונו רבים, כפי שמתואר במאמר "הערכה מקוונת וקידום דיאלוג בית ספרי".

בעיות שהמשוב פותר:

1. העברת גרסאות שונות ומשונות של משוב בבתי הספר (יזמות מקומיות לא מקצועיות).
2. תשומת לב גבוהה למיעוט קולני (לדוגמא, 2 ילדים שתופסים את תשומת הלב, או הורה אחד שמתלונן, לעומת קול שווה לכל תלמיד).
3. משוב "שיחת מסדרון אקראית".
4. ועדת היגוי הבוחרת תכניות ומבטלת תכניות ללא בסיס וייצוג של נתונים או מידע מספק, אלא על סמך "הילד שלי אמר".

הערות/שאלות ותשובות בנושא המשוב:

הערה- "לא אתי/לא חינוכי, יש דרכים אחרות להערכת התכנית"

תשובה- אכן, כפי שצוין זו לא דרך להערכת התכנית, כי אם משוב תלמידים המהווה כלי אחד מתוך מגוון כלים להערכה. יש לציין שגם באקדמיה נערך משוב סטודנטים ואף בבתי ספר רבים.

הערה- "דירוג המדריך צריך להתבצע ע"י גורמים מוסמכים המקבלים משכורת"

¹ <http://www.karev.org.il/יחידות20%הפעלה/הערכה/הנחיותוהסברים/Pages/משובי-תלמידים--הנחיות-הסברים-למוסדות.aspx>

תשובה- הכלי לא מחליף תצפית רכז, או כל גורם מקצועי, אם כי נותן כלים בידי הגורמים הנ"ל להכרות עם החוויה של התלמיד בשיעור.

הערה- "התלמידים מתבקשים ממש לתת לי ציון"

תשובה- כפי שצוין, ההיגדים אינם כוללים מתן ציון למדריך, אלא מתן משוב על החוויה של התלמיד בשיעור.